

UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O
VIJEČU UPOSLENIKA

Proglašava se Zakon o vijeću uposlenika koji je donio Parlament Federacije BiH, na sjednici Zastupničkog doma od 25.svibnja 2004.godine I na sjednici Doma naroda od 2. lipnja 2004.godine.

Broj 01-680/04 Predsjednik
8. srpnja 2004. godine Niko Lozančić, v.r.
Sarajevo

ZAKON
O VIJEČU UPOSLENIKA

I – TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se: način i postupak utemeljenja vijeća uposlenika, izbor i prestanak mandata članova vijeća uposlenika, obveze poslodavca prema vijeću uposlenika, obveze i ovlasti vijeća uposlenika i rad vijeća uposlenika.

Članak 2.

Uposlenici kod poslodavca koji ima u radnom odnosu najmanje 15 uposlenika, osim uposlenika u Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine, policiji, organima uprave i službama za upravu, imaju pravo sudjelovati u odlučivanju o pitanjima u svezi s njihovim ekonomskim i socijalnim pravima i interesima na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

II – UTEMELJENJE VIJEĆA UPOSLENIKA

Članak 3.

Vijeće uposlenika utemeljuje se na prijedlog Sindikata ili najmanje 20% uposlenika od ukupnog broja uposlenih koji su u radnom odnosu kod poslodavca.

Članak 4.

Broj članova vijeća uposlenika utvrđuje se na temelju broja uposlenika kod poslodavca, s tim da vijeće uposlenika ne može brojiti manje od tri, a više od devet članova.

Članak 5.

Pri izboru članova vijeća uposlenika osigurava se jednakomjerna zastupljenost svih dijelova procesa rada (u daljnjem tekstu: organizacijska jedinica), kao i odgovarajuća spolna, starosna, stručna i druga zastupljenost uposlenika.

Članak 6.

Ako je poslovanje poslodavca ustrojeno u više organizacijski jedinica izvan sjedišta poslodavca, može se ustrojiti više vijeća uposlenika, pod uvjetima utvrđenim u čl. 3. i 4. ovog Zakona.

U slučaju iz stavka 1. ovog članka utemeljuje se glavno vijeće uposlenika koje se sastoji od prestavnika vijeća uposlenika organizacijskih jedinica.

Sporazumom između poslodavca i vijeća uposlenika organizacijskih jedinica uređuje se sastav, ovlasti, kao i druga pitanja od značaja za rad glavnog vijeća uposlenika.

III – IZBOR I PRESTANAK MANDATA ČLANOVA VIJEĆA UPOSLENIKA

Članak 7.

Uposlenici kod poslodavca imaju pravo da biraju i da budu birani u vijeće uposlenika, osim članova upravnog odbora, poslovnog tijela, nadzornog odbora i članova njihovih obitelji, te uposlenike koje poslodavac ovlasti da ga zastupaju u odnosima s uposlenicima.

Članak 8.

Vijeće uposlenika bira se na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim glasovanjem.

Vijeće uposlenika bira se za razdoblje od tri godine.

Izbori se, u pravilu, održavaju početkom godine.

Članak 9.

Za provedbu izbora osniva se izborno povjerenstvo koje ima najmanje tri člana.

Izborno povjerenstvo ima neparni broj članova.

Član izbornog povjerenstva ne može biti uposlenik koji je kandidat za člana vijeća uposlenika.

Članak 10.

Izborno povjerenstvo imenuje vijeće uposlenika prilikom raspisivanja izbora.

Ako kod poslodavca nije osnovano vijeće uposlenika, izborno povjerenstvo imenuju svi uposleni na skupu uposlenika.

Skup uposlenika iz stavka 2. ovog članka saziva Sindikat.

Članak 11.

Izborno povjerenstvo utvrđuje i objavljuje listu svih uposlenika koji imaju pravo glasovati.

Članak 12.

Izborno povjerenstvo provodi i nadzire glasovanje. Izborno povjerenstvo brine o zakonitosti izbora i

objavljuje rezultate izbora.

O radu izbornog povjerenstva sačinjava se zapisnik koji se objavljuje nakon provedenih izbora.

Članak 13.

Liste kandidata za izbor članova vijeća uposlenika mogu predložiti Sindikat, odnosno jedna ili više grupa uposlenika.

Svaku grupu uposlenika iz stavka 1. ovog članka koja predlaže listu kandidata mora podržati najmanje 10% uposlenika od ukupnog broja uposlenih.

Svaka lista kandidata iz stavka 1. ovog članka ima onoliko kandidata koliko se članova bira u vijeće uposlenika.

Na temelju jedne ili više lista iz stavka 3. ovog članka, izorno povjerenstvo utvrđuje i objavljuje jedinstvenu listu kandidata za izbor članova vijeća uposlenika.

Članak 14.

Kada se biraju tri člana vijeća uposlenika – predlaže se najmanje jedan zamjenik, a ako se bira više članova – predlaže se najmanje tri zamjenika.

Odredbe ovog Zakona o izboru članova u vijeće uposlenika odnose se i na izbor njihovih zamjenika.

Izbor za članove vijeća uposlenika i njihove zamjenike održavaju se istodobno.

Članak 15.

Glasovanje se obavlja zaokruživanjem rednog broja ispred imena onoga kandidata na glasačkom listiću za kojega uposlenik želi glasovati.

Glasovati se može za onoliko kandidata koliko se članova bira u vijeće uposlenika.

Izbori vrijede ako je glasovalo više od jedne polovice svih uposlenika.

Troškove provođenja izbora snosi poslodavac.

Članak 16.

Ako je na listi kandidata bio jednak broj kandidata koliko se članova bira u vijeće uposlenika, izabrani su oni kandidati koji su dobili više od jedne polovice glasova uposlenika koji su glasovali.

Članak 17.

Ako je na jedinstvenoj listi kandidata iz članka 13. stavak 4. ovoga Zakona bilo više kandidata nego što se bira u vijeće uposlenika, izabrani su kandidati koji su dobili najveći broj glasova i najmanje 30% glasova uposlenika koji su glasovali.

Članak 18.

Ako kandidat za vijeće uposlenika ne dobije dovoljan broj glasova, sukladno čl. 16. i 17, ili dva ili više kandidata dobiju jednak broj glasova, glasovanje

se ponavlja za one kandidate koji nisu dobili potrebnu većinu ili su dobili jednak broj glasova.

Ako i na ponovljenom glasovanju neki od kandidata ne dobije potrebnu većinu glasova, cijeli izborni postupak se ponavlja za broj kandidata koji nisu izabrani, u roku od 30 dana od dana ponovljenog glasovanja.

Članak 19.

Ako izorno povjerenstvo na temelju izbornog materijala utvrdi nepravilnosti na pojedinim ili svim glasačkim mjestima, koji su bitno utjecale na rezultate izbora, poništiti će glasovanje na svim, odnosno na onim glasačkim mjestima na kojima je bilo takvih nepravilnosti.

Ako je glasovanje poništeno zbog nepravilnosti na pojedinim glasačkim mjestima, ponavljanje glasovanja provodi se samo na tim glasačkim mjestima.

Članak 20.

Članu vijeća uposlenika prestaje mandat prije isteka vremena na koje je izabran:

1. prestankom ugovora o radu;
2. isključenjem zbog neobavljanja obveza i ovlasti koje su utvrđene ovim ili drugim zakonom;
3. ako nastupe okolnosti iz članka 7. ovoga Zakona koje su smetnja za članstvo u vijeću uposlenika;
4. ako se broj uposlenika smanji ispod broja 15 u trajanju duljem od šest mjeseci.

Isključenje iz stavka 1. točka 2. ovog članka mogu zatražiti Sindikat, najmanje 25% uposlenika ili poslodavac.

Članu vijeća uposlenika prestaje mandat isključenjem, ako je na skupu uposlenika za isključenje glasovalo više od polovice uposlenika.

IV – OBVEZE POSLODAVCA PREMA VIJEĆU UPOSLENIKA

Članak 21.

Poslodavac je obavezan o pitanjima koja su od interesa za gospodarski i socijalni položaj uposlenika, obavjestiti vijeće uposlenika, konzultirati i pribavljati predhodnu saglasnost vijeća uposlenika.

Članak 22.

Poslodavac, najmanje svakih šest mjeseci, obavješćuje vijeće uposlenika o pitanjima koja utječu na njihove interese iz radnog odnosa, a naročito se odnosi na:

- stanje i rezultate poslovanja;
- razvojne planove i njihov utjecaj na gospodarski i socijalni položaj uposlenika;
- kretanje i promjene u plaćama;

- zaštita na radu i mjere za poboljšavanje uvjeta rada;
- druga pitanja značajna za prava i interese uposlenika iz radnog odnosa.

Članak 23.

Prije donošenja odluke značajne za prava i interese uposlenika, poslodavac se obavežno konzultira s vijećem uposlenika o namjeravanoj odluci, a naročito u vezi:

- donošenja pravilnika o radu;
- nakana poslodavca da zbog ekonomskih, tehničkih ili organizacijskih razloga otkáže ugovor o radu za više od 10% uposlenika, ali najmanje petorici;
- plana upošljavanja, premještaja i otkaza;
- mjera u svezi sa zaštitom zdravlja i zaštitom na radu;
- značajnih promjena ili uvođenja nove tehnologije;
- plana godišnjih odmora;
- rasporeda radnog vremena;
- noćnog rada;
- naknada za izume i tehnička unapređenja;
- drugih odluka za koje je Kolektivnim ugovorom predviđeno konzultiranje vijeća uposlenika u njihovom donošenju.

Članak 24.

Podaci o namjeravanoj odluci iz članka 23. ovog Zakona dostavljaju se vijeću uposlenika najmanje 30 dana prije donošenja odluke.

Vijeće uposlenika u roku od sedam dana od dana dostave podataka iz stavka 1. ovog članka o namjeravanoj odluci – dostavlja primjedbe i prijedloge, kako bi rezultati konzultacija mogli utjecati na donošenje namjeravane odluke.

Ako se vijeće uposlenika ne očituje o namjeravanoj odluci poslodavca u roku iz stavka 2. ovog članka, smatra se da nema primjedaba i prijedloga.

Članak 25.

Odluka poslodavca donesena suprotno odredbama ovog Zakona o obvezi konzultiranja s vijećem uposlenika – nevažeća je.

Članak 26.

Poslodavac može, samo uz predhodnu suglasnost vijeća uposlenika, donijeti odluku o:

- otkazu člana vijeća uposlenika;
- otkazu uposleniku kod kojega postoji promijenjena radna sposobnost ili neposredna opasnost od nastanka invalidnosti;
- otkazu uposleniku starijem od 55 godina i ženi starijoj od 50 godina života;

- prikupljanju, obrađivanju, korištenju i dostavi podataka trećim osobama o uposleniku.

Ako se vijeće uposlenika u roku od 10 dana od dana tražene suglasnosti pisano ne očituje o davanju suglasnosti, smatra se da je suglasno s odlukom poslodavca.

Ako vijeće uposlenika uskrati suglasnost na odluku iz stavka 1. ovoga članka, rješavanje spora povjerava se arbitraži.

Članak 27.

Vijeće uposlenika može s poslodavcem zaključiti pisani sporazum o uređivanju određenih pitanja iz radnog odnosa.

Sporazum iz stavka 1. ovoga članka ne mogu se uređivati pitanja plaća, trajanje radnog vremena i druga pitanja koja se obvezno uređuju ili su uređena Kolektivnim ugovorom, osim u slučaju da strane kolektivnog ugovora ovlaste vijeće uposlenika i poslodavca da o tim pitanjima sklope sporazum.

Sporazum iz stavka 1. ovoga članka primjenjuje se neposredno na sve uposlenike kod poslodavca.

V – OBVEZE I OVLASTI VIJEĆA UPOSLENIKA

Članak 28.

Vijeće uposlenika prati primjenu zakona, kolektivnih ugovora i drugih propisa koji su od interesa za ostvarivanje prava uposlenika.

Vijeće uposlenika prati ispunjava li poslodavac obveze glede uplate doprinosa za mirovinsko i invalidsko i zdravstveno osiguranje i osiguranje od neuposlenosti i, sukladno tome, ima pravo uvida u odgovarajuću dokumentaciju.

Članak 29.

Vijeće uposlenika ne može sudjelovati u pripremanju štrajka, isključenju sa rada uposlenika i ne može sudjelovati u kolektivnom radnom sporu koji može dovesti do štrajka.

Članak 30.

Predsjednik vijeća uposlenika dužan je sazvati skup uposlenika radi obavješćivanja o pitanjima utvrđenim u članku 22. ovoga Zakona, najmanje dva puta godišnje, u jednakim vremenskim razdobljima.

Ako je poslovanje poslodavca ustrojeno u više organizacijskih jedinica, skupovi iz stavka 1. ovoga članka mogu biti održani i po organizacijskim jedinicama.

Izvješće o gospodarskim, socijalnim i drugim pitanjima koja su od interesa za uposlenike, kao i izvješće o radu vijeća uposlenika, izrađuje vijeće uposlenika, u suradnji sa Sindikatom.

Članak 31.

Vijeće uposlenika, sa svrhom zaštite i ostvarivanja prava i interesa uposlenika, surađuje sa Sindikatom.

Član vijeća uposlenika istodobno može biti i članom Sindikata.

Ako kod poslodavca nije utemeljeno vijeće uposlenika, Sindikat ima obveze i ovlasti koje se, na temelju ovoga Zakona, odnose na vijeće uposlenika.

VI – RAD VIJEĆA UPOSLENIKA

Članak 32.

Vijeće uposlenika radi u sjednicama.

Sjednicama vijeća uposlenika mogu biti nazočni predstavnici Sindikata, bez prava sudjelovanja u odlučivanju.

Vijeće uposlenika donosi svoj poslovnik o radu.

Članak 33.

Vijeće uposlenika obavlja poslove i održava sjednice u radno vrijeme.

Svaki član vijeća uposlenika ima pravo obavljati poslove iz nadležnosti vijeća uposlenika do šest radnih sati tjedno.

Članovi vijeća uposlenika mogu jedan drugome ustupiti radne sate iz stavka 2. ovoga članka.

Poslovi predsjednika ili člana vijeća uposlenika mogu se obavljati u punom radnom vremenu, ukoliko zbroj ustupljenih radnih sati iz stavka 3. ovoga članka to omogućava.

Članak 34.

Za rad u vijeću uposlenika član vijeća ima pravo na naknadu plaće i to najmanje u visini plaće koju bi ostvario da je radio na poslovima za koje je zaključio ugovor o radu.

Članak 35.

Predsjednik ili član vijeća uposlenika koji je poslove za vijeće uposlenika obavljao u punom radnom vremenu, nakon prestanka obavljanja tih poslova – ima pravo vratiti se na poslove na kojima je predhodno radio, ako tih poslova nema – na druge poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

Članak 36.

Poslodavac je dužan osigurati vijeću uposlenika potreban prostor, administrativne i tehničke uvjete za rad, što se bliže uređuje sporazumom između poslodavca i vijeća uposlenika.

Članak 37.

Član vijeća uposlenika dužan je čuvati poslovnu tajnu koju je saznao u obavljanju poslova iz svoje

nadležnosti.

Član vijeća uposlenika dužan je čuvati poslovnu tajnu iz stavka 1. ovoga članka godinu dana nakon isteka razdoblja za koje je izabran.

VII – NADZOR NAD SPROVEDBOM ZAKONA

Članak 38.

Nadzor nad sprovedbom ovog Zakona u Federaciji BiH obavlja nadležna inspekcija rada.

VIII – KAZNE NE ODREDBE

Članak 39.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 7.000,00 KM kaznit će se za prekršaj poslodavac ako:

1. onemogućiti uposlenike da utemelje vijeće uposlenika (članak 2.);
 2. ne obavješćuje vijeće uposlenika (članak 22.);
 3. ne konzultira vijeće uposlenika (članak 23.);
 4. ne pribavi predhodnu suglasnost od vijeća uposlenika (članak 26. stavak 1.);
 5. ne stavi na uvid odgovarajuću dokumentaciju glede uplate doprinosa (članak 28. stavak 2.);
 6. ne isplati naknadu plaće, sukladno članku 34. ovoga Zakona;
 7. člana vijeća uposlenika ne vrati na posao (članak 35.);
 8. ne osigura uvjete za rad vijeća uposlenika (članak 36.).
- Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se I odgovorna osoba kod poslodavca koji je pravna osoba – novčanom kaznom od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

Članak 40.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamenta F BiH
Slavko Matić, v.r.

Predsjedatelj
Zastupničkog doma
Parlamenta F BiH
Muhamed Ibrahimović, v.r.